

Lausunto

23.06.2026

Asia: VN/27332/2023-SM-316

Lausuntopyyntö rahapelilakiin sisältyvien asetuksenantovaltuussäännösten nojalla annettavista asetuluonnoksista

Lausunnonantajan lausunto

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapelien toimeenpanosta

ei lausuttavaa

Lausunto luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapelien pelisäännöistä

ei lausuttavaa

Lausunto luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi rahapelien voittojen lunastamisen määräajan alkamisesta

ei lausuttavaa

Lausunto luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi rahapelitoimiluvanhaltijan rahapelien toimeenpanosta

The Finnish Gambling Consultants Oy (jatkossa FGC) kiittää mahdollisuudesta lausua SM:n asetuluonnoksesta.

FGC katsoo, että asetuluonnosta tulee tarkastella suhteessa rahapelilain tavoitteisiin. Näitä tavoitteita ovat rahapelihaittojen ehkäiseminen ja vähentäminen, kanavointiasteen parantaminen, pelaajien oikeusturvan ja kuluttajansuojan takaaminen sekä rikosten ja väärinkäytösten ehkäiseminen. FGC tarkastelee esitystä suhteessa eurooppalaiseen yleiseen sääntelytasoon ja nykyisten offshore-peliyhtiöiden liiketoimintaan.

Ennen pykäläkohtaista tarkastelua FGC haluaa huomauttaa, että välttämätöntä säätelystä tiukempi malli johtaa kanavointiasteen heikkenemiseen, koska sen seurauksena yhä suurempi joukko asiakkaita siirtyy pelaamaan järjestelmän ulkopuolisten peliyhtiöiden palveluissa. Käytännössä siirtymä koostuu pääosin joko peliongelmaisista tai riskitasolla pelaavista asiakkaista. On myös huomattava, että rahapelilaissa säädetty pelaajia koskeva verovelvollisuus ilman lisenssiä toimivilla peliyhtiöillä tapahtuneesta pelaamisesta tulee johtamaan tilanteeseen, jossa rahansa jo ilman suomalaista lisenssiä operoiville peliyhtiöille hävinneet peliongelmaiset saavat sekä raskaita

lisäveroja että tuomioita jopa törkeistä veropetoksista. Asetustason sääntelyä, joka johtaa ilman lisenssiä toimiville peliyhtiöille tapahtuvan pelaamisen kasvuun, ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Suurimmat sallitut panokset

Esitys on osin linjassa eurooppalaisen yleisen tason kanssa. Euroopassa on jonkin verran kokeiltu tiukempia panosrajoja, mutta ne ovat johtaneet nopeaan rahapelijärjestelmän kanavointikyvyn heikkenemiseen. Osassa Eurooppaa panoksille ei ole asetettu rajoituksia.

Ehdotetut panosrajat ovat nykyisiin offshore-pelilyhtiöiden panosrajoihin verrattuna matalat ja johtavat ongelmapelaajien siirtymiseen Suomen rahapelijärjestelmän ulkopuolisten toimijoiden asiakkaiksi. Tämä tarkoittaa, että pelaajat, joita sääntelyllä on tarkoitus suojella, siirretään käytännössä pelaamaan sääntelyn ulkopuolelle.

Haluamme erikseen todeta, että sähköisten raha-automaattipelien suurin panos 20/10 euroa tarkoittaa sitä, että pelaajien keskuudessa suosittu ”suora bonusosto” -toiminnallisuus kielletään. Bonuspeli on luonteeltaan erilainen kuin peruskierrokset automaattipeleissä. Bonuspelin kesto on kertaluokkaa pitempi ja sen volatilitteetti on matalampi. Pelaajille bonuspeliin pääseminen tavallisella kierroksella on pelaamisen kohokohtia, ja pelivalmistajat ovat tarjonneet jo vuosia mahdollisuuden päästä siihen suoralla lisäostolla. FGC:n käsityksen mukaan suorien bonusostojen kieltäminen tarkoittaa automaattisesti digitaalisten raha-automaattipelien kanavointiasteen heikentämistä.

Turnauspelien suurimmat osallistumismaksut

FGC katsoo, että toisia pelaajia vastaan pelattavissa pokeripeleissä suurin osallistumismaksu pitäisi olla asetusluonnoksessa ehdotettua suurempi. Näillä peleillä ei ole rahapeliongelmien näkökulmasta käytännössä mitään merkitystä. Isommalla kuin 5000 euron panoksella pelataan vain vähän turnauksia, ja niihin osallistuu lähinnä ammattipelaajia. Rajan asettaminen 5000 euroon tarkoittaa, että ainoastaan pokerimaailman kaikkein suurimpiin turnauksiin ei saisi osallistua. Tällaisen rajan asettaminen ei ole millään tavalla perusteltua.

Sähköisiä raha-automaattopelejä koskevat säännöt

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi sekä minimikesto pelikierrokselle että ns. autoplay-toiminnon kieltoa. Tämä on yleistä eurooppalaista linjaa tiukempaa sääntelyä. Autoplay on Euroopassa kielletty käsityksemme mukaan kolmessa maassa: Hollannissa, Saksassa, ja Iso-Britanniassa. Jokainen näistä maista on kipuillut rahapelijärjestelmänsä kanavointikyvyn heikkenemisen kanssa. Autoplay on pelaajien keskuudessa erittäin suosittu toiminnallisuus, jonka kieltämällä parempaa pelikokemusta hakevat asiakkaat pakotetaan siirtymään rahapelijärjestelmän ulkopuolisiin pelilyhtiöihin, joilla vastaavaa rajoitusta ei ole. FGC suosittelee vahvasti, että asetuksessa säädetään vain pelikierroksen minimikesto eikä autoplay-toimintoa kielletä. Pelaajien ohjaaminen ilman lisenssiä toimiville pelilyhtiöille kieltämällä autoplay-toiminnon ei ole rahapelijärjestelmän toimivuuden kannalta järkevää.

Peliajan aikamuistutin

Pykälässä ehdotetaan vastaavaa peliajan muistutinta, joka on tällä hetkellä käytössä Veikkauksen pelipalvelussa. Erona on, että Veikkauksen nykyinen aikamuistutin ilmestyy pelaajalle tunnin välein, mutta jatkossa aikamuistuttimen pitäisi ilmestyä 15 minuutin välein. FGC ihmettelee, miksi aikamuistuttimen ilmestymisen väliä ollaan kiristämässä neljä kertaa nopeammaksi, vaikka tiedetään, että nykyinenkin aikamuistutin ärsyttää valtaosaa Veikkauksen vedonlyönti- ja totopeliasiakkaita. Esimerkiksi totopeleihin osallistumiseen liittyy kiinteästi ravilähetysten seuranta Veikkauksen pelipalvelun kautta. Tyypillisen ravitapahtuman kesto on 3–4 tuntia. Aikamuistutin ärsyttää asiakkaita, koska se pitää kuitata pois, vaikka ei olisi pelannut yhtään peliä edellisen kuittauksen jälkeen. Selvää on, että aikamuistuttimen tiheyttä kasvattamalla asiakkaiden ärsyntyminen lisääntyy merkittävästi.

Esitetty sääntely on merkittävästi tiukempaa kuin eurooppalainen taso yleensä on. Vain Espanjassa on yhtä tiukka sääntö, mutta sielläkin se koskee ainoastaan sähköisiä raha-automaattipelejä. Yleisempi linja Euroopassa on esimerkiksi Tanskassa ja Virossa käytössä oleva säädös, joka edellyttää jatkuvaa peliajan näyttämistä asiakkaille. FGC katsoo, että tällainen ratkaisu olisi merkittävästi esitettyä parempi niin pelihaittojen estämisen kuin järjestelmän kanavointikyvyn kannalta. Toissijainen ratkaisu voisi olla pitäytyä nykyisessä Veikkauksella käytössä olevassa yhden tunnin välein ilmestyvässä aikamuistuttimessa, mutta mielestämme sen käytöstä pitäisi luopua urheilu- ja hevospeleissä.

Yhteenveto

Asetusluonnoksen esityksillä pyritään vaikuttamaan rahapeliongelmien ehkäisemiseen ja jopa vähentämiseen. Esitetyt asetukset kuitenkin vaikeuttaisivat merkittävästi hallitusohjelman tavoitteen mukaista rahapelijärjestelmän kanavointiasteen nostamista. Asetusten seurauksena erityisesti ongelmaisesti digitaalisia kasinopelejä pelaavat asiakkaat siirtyisivät Suomen lisenssijärjestelmän ulkopuolella toimivien rahapeliyhtiöiden asiakkaiksi, koska nämä yhtiöt tarjoaisivat merkittävästi parempaa asiakaskokemusta kuin lisenssiyhtiöt pystyisivät tarjoamaan. Tämä puolestaan todennäköisesti vesittäisi rahapeliongelmien ehkäisemiseen liittyvien tavoitteiden toteutumisen.

FGC:n käsityksen mukaan edellä esittämämme muutokset asetulusuonnoksen sisältöön auttavat kanavointiasteen nostamisessa, mutta eivät vaikeuta rahapeliongelmiin liittyvien tavoitteiden saavuttamista.

Vähänen Jari
The Finnish Gambling Consultants Oy